

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Felső tagozat, 7–8. osztály

Korszerű pénzkezelés
és digitális biztonság

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2023-ban Magyarországon már kilencedik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely hetedik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2023. március 6–10. között országszerte megrendezésre kerülő rendhagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév **Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság** című tananyagát tartalmazza. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, illetve hogy az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között vagy akár azokon kívül is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re pénzügyi önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

A témahét oldalán található a Pénzügyi biztonság a kibertérben című 45 perces tanóraterv is, amely a kibertudomány témájában való elmélyülést segíti.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot (óraterv) részletes feladatléírás (tanári útmutató) követi, majd a tanórához tartozó feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldásai következnek. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a [PÉNZ7](#) oldalról érhetők el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését. A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőit a [PÉNZ7](#) oldalon is.

Jó felfedezést!

TARTALOM

LEVENTE ELSŐ KALANDJAI A DIGITÁLIS FIZETÉSEK VILÁGÁBAN

KORSZERŐ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

A pedagógus neve	Mohácsi Anikó
Műveltségi terület	Ember és társadalom; technika, életvitel és gyakorlat; társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek
Tantárgy	Technika-életvitel; osztályfőnöki óra; etika; matematika
Osztály	7-8.

A tanóra címe	Levente első kalandjai a digitális fizetések világában
Az óra témája	Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• Ismerjék meg a tanulók a korszerű, készpénz nélküli pénzhasználati lehetőségeket.• Tudjanak különbségeket tenni az egyes bankkártyatípusok között.• Sajátítsák el a lakossági folyószámla vezetéséhez kapcsolódó alapvető információkat, legyenek képesek választani a különböző számlacsomagok között a költségek és a szolgáltatások tükrében.• Legyenek tisztában az internetes vásárlás folyamatával és fizetési lehetőségeivel.
Az óra didaktikai feladatai	<ul style="list-style-type: none">• Pénzügyi döntések izgalmának, felelősségének megtapasztalása• Együttműködési, tudásmegosztási képesség fejlesztése• Véleményformálás, konszenzusteremtés megélése

Tantárgyi kapcsolatok	Életvitel, etika, matematika
Dátum	2023. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Ráhangolódás; Hová állsz?					
8'	<p>Bevezető beszélgetés:</p> <ul style="list-style-type: none"> Voltatok-e mostanában vásárolni? Mivel fizettetek? Milyen fizetési eszközöket/módokat ismertek? Soroljatok fel néhány olyan szolgáltatást, amelyért szüleitek otthonról szoktak fizetni! <p>Ezt követően az osztály véleményét nyilvánít a tanár által felolvasott állításokról: az állításokra reagálva a tanulók véleményvonalba rendeződnek.</p>	Frontális munka	<p>Beszélgetés</p> <p>Döntéshozatal</p> <p>Véleménynyilvánítás</p> <p>A tanulók átgondolják, egyetértenek-e vagy sem az elhangzó állításokkal, és „állást foglalnak”.</p>	<p>EGYETÉRTEK és NEM ÉRTEK EGYET falfelirat</p> <p>Állításokat tartalmazó lap</p> <p>IKT használata esetén tablet vagy telefon</p>	<p>A tanóra megkezdése előtt a termet 4-5 fős csoportmunkára rendezzük be. Figyelni kell arra, hogy legyen hely egy képzeletbeli vonalat húzni („véleményvonal”). A tanóra megkezdése előtt helyezük ki a feliratokat a véleményvonal két végére a falra.</p>
2. feladat: Kézpénz nélkül					
3'	<p>Képek párosítása a meghatározásokkal, megbeszélés, ellenőrzés.</p> <p>Lehetséges kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hol, honnan és milyen formában lehet intézni a pénzügyeket? Az online bankolás, illetve a bankfiókban történő ügyintézés előnyei és hátrányai Bankkártya, bankszámla, költségek 	Csoportmunka	<p>Értelmezés, beszélgetés, vita</p> <p>Együttműködés</p> <p>Döntéshozatal</p> <p>Meghatározások és képek párosítása</p>	<p>Projektor, számítógép</p> <p>Beszélgetés: PPT, 2-4. dia</p> <p>Feladat: Képeket és meghatározásokat tartalmazó boríték</p> <p>Megoldás: PPT, 5-11. dia, ill.</p> <p>IKT használata esetén tablet vagy telefon</p>	<p>Ha szükséges, a tanár (önkéntes) segít a feladat értelmezésében. Kivetíti a megbeszélés és az ellenőrzés során használt diákat.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
3. feladat: Levente önállósodik					
3'	<p>Levente történetének ismertetése, a kérdések megválaszolása</p> <p>Célkitűzés: Segítsenek a tanulók Leventének abban, hogy milyen pénzkezelési eszközt válasszon.</p> <p>Kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jogos Levente aggodalma? • Mit tehet, hogy a szüleitől a zsebpénzt ne csak akkor kapja meg, amikor találkoznak? • Mit javasoltok neki? 	Frontális munka	<p>Információk értelmezése</p> <p>Egyéni felelősségvállalás</p>	<p>Levente története</p> <p>és/vagy projektor, számítógép, a PPT 12. diája</p>	<p>A tanár (vagy az önkéntes) felolvassa és/vagy kivetíti a történetet. A tanulók válaszait felírjuk a táblára, és elmondjuk, hogy a következő feladatban ezekről fogunk animációt látni.</p>
4. feladat: Bankszámlanyitás és bankkártyaválasztás					
6'	<p>A tanulók animáció segítségével megismerik a bankszámlanyitás és a bankkártyaválasztás folyamatát, majd teszt kitöltésével ellenőrzik a megszerzett tudást.</p>	Frontális és csoportmunka	<p>A lehetséges válaszok megvitatása</p> <p>Közös döntéshozatal</p> <p>Ellenőrzés</p>	<p>Projektor, számítógép, animáció:</p> <p>(vagy PPT, 13 dia)</p> <p>Teszt</p> <p>A teszt ellenőrzése: PPT, 14–15. dia, ill.</p>	<p>A tábla egyik felére írjuk fel: MÁR EDDIG IS TUDTAM, a másik felére: MOST TANULTAM MEG.</p> <p>A tanár (önkéntes) ellenőrizze a feladat megoldását.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
5. feladat: Levente számlacsomagot választ					
10'	<p>A tanulók meghallgatják/elolvassák az esettanulmányt, a csoportok tanulmányozzák a leírást, majd a kapott számlacsomagok közül kiválasztják a helyesnek vélt megoldást.</p> <p>További szempontok a számlanyitásnál:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mobilapplikációk előnyei • egyéb lehetséges költségek 	Csoportmunka	<p>Szövegértelmezés</p> <p>Megbeszélés</p> <p>Közös döntéshozatal</p> <p>Szóvivőválasztás</p>	<p>Levente története</p> <p>és/vagy projektor, számítógép, a PPT <i>18. diája</i></p> <p>Választható számlacsomagok borítékban</p> <p>Megoldás: PPT, <i>19. dia</i>, ill.</p> <p>Kiegészítő információk: PPT, <i>20. dia</i></p>	<p>A számlacsomagokat tartalmazó borítékokat csak a történet megismerése után nyissák ki a csoportok.</p> <p>A csoportok érvelésénél a tanár figyeljen arra, hogy az elhangzott érvek összhangban legyenek Levente igényeivel.</p> <p>A tanárnak (önkéntesnek) érdemes pár mondatban kiegészítő információkat adnia a bankszámlacsomagokat érintő költségekről és a mobilapplikációk előnyeiről.</p>
6. feladat: Levente első online vásárlása					
10'	<p>A csoportok a kapott rajzok segítségével egy online vásárlás menetét alakítják ki, ahol is különböző fizetési módok közül választanak.</p> <p>A csoportok szóvivői ismertetik és indokolják megoldásukat.</p>	Csoportmunka	<p>Feladat értelmezése</p> <p>Megbeszélés</p> <p>Vita</p> <p>Közös döntéshozatal</p> <p>Érvek, ellenérvek gyűjtése</p>	<p>Projektor, számítógép</p> <p>A feladathoz tartozó rajzok borítékban</p> <p>Megoldás: PPT, <i>21–24. dia</i>, ill.</p>	<p>A borítékokban található rajzokat csak a feladat megismerése után vegyék ki a tanulók.</p> <p>A tanár kivetíti a lehetséges megoldásokat, és magyarázatot fűz hozzájuk.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
7. feladat: Zárás, reflexiók					
5'	<p>A tanulók egy-egy mondatban összefoglalják, mit tanultak az órán: „A mai órán azt tanultam, hogy...”</p> <p>Dupla óra esetén a tanulók a tanultakról gondolattérképet készítenek, majd jól látható helyre kifüggesztik.</p>	Egyéni munka, csoportmunka	Rendszerezés Ötletelés Kreativitás Egymásra figyelés	IKT használata esetén tablet vagy telefon Alternatíva: PPT, 25–26. dia	A tanár közli a feladatot; a megbeszélés során segít a tanulóknak kiegészíteni a gondolattérképet. Pár mondatban összegzi az óra fő mondanivalóit.

ELŐKÉSZÜLETEK

Csoportmunkára (4-5 tanuló együttes munkájára) rendezzük be a tantermet. A tanulók az óra elején már csoportokban üljenek le. Ezek lehetnek spontán vagy a tanár által előre kialakított csoportok is.

A terem egyik falára előzetesen ragasszuk ki az EGYETÉRTEK, vele szemben a másik falra a NEM ÉRTEK EGYET feliratot. A két felirat között legyen lehetőség egy képzeletbeli vonalat húzni, amelyen a tanulók majd elhelyezkedhetnek.

Amennyiben lehetőség van rá, biztosítsuk a teremben a vetítés feltételeit. A tanóra előtt ellenőrizzük az eszközök működését, állítsuk be a PPT-t. Ha IKT-eszköz felhasználásával oldjuk meg a feladatokat, a diákoknál legyen mobiltelefon internetkapcsolattal, valamint toll is a megoldások papíron történő rögzítéséhez.

Kellékek

- Az 1. feladathoz (Hová állsz?) tartozó falfeliratok és állítások ;
- a 2. feladat (Kézpénz nélkül) képei és meghatározásai borítékban , csoportonként egy;
- a 3. feladathoz (Levente önállósodik) tartozó történet ;
- a 4. feladat (Bankszámlanyitás és bankkártyavásárlás) tesztje , csoportonként egy;
- az 5. feladathoz (Levente számlacsomagot választ) tartozó történetet , és csoportonként egy, a négy számlacsomagot tartalmazó boríték;
- a 6. feladat (Levente első online vásárlása) rajzai borítékban , csoportonként egy;
- a feladatok megoldásai ;
- dupla tanóra esetén a 2., 6. és 7. feladathoz nagyméretű papírlapok és színes filcek.

További eszközök

- Internet, projektor, számítógép;
- PPT;
- tablet/telefon (ha a feladat elkészítése IKT-eszköz segítségével történik);
- mágnes vagy gyurmaragasztó a nagyméretű papírlapok kifüggesztéséhez (dupla tanóra esetén).

AZ ÓRA MENETE

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor, célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan az országban és szerte a világban sokfelé tartanak órákat a korszerű pénzkezelés és digitális biztonság témájában.

Az óra tanári óravezetéssel és pénzügyi szakértő önkéntes közreműködésével is megtartható. Ha pénzügyi önkéntes is részt vesz, kérjük meg, hogy az óra elején röviden mutakozzon be.

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS; HOVÁ ÁLLSZ? – tervezett időkeret: 8 perc

Az osztály véleményét nyilvánít a tanár által felolvasott állításokról . A véleménynyilvánítás formája a véleményvonal, ami vizuálissá, interaktívvá teszi a feladatot.

A feladatot beszélgetéssel vezetjük be. A cél, hogy irányított kérdésekkel rendszerezzük a tanulók előzetes ismereteit a fizetési eszközök témájában:

- Voltatok-e mostanában vásárolni? Mivel fizettetek?
- Milyen fizetési eszközöket/módokat ismertek?
- Soroljatok fel néhány olyan szolgáltatást, amelyért születek otthonról szoktak fizetni!

Ezután röviden mondjuk el, hogy nemcsak a termékekért (pl. élelmiszer, ruházati cikkek, írószerek, könyv) kell fizetnünk. Ugyanúgy kell fizetni különböző szolgáltatásokért (fodrász, mozi, kalandpark stb., vagy pl. telefonszámla).

Kérjük meg a tanulókat, hogy álljanak fel. Mutassuk meg nekik az egyik falon elhelyezett EGYETÉRTEK és a szemben található NEM ÉRTEK EGYET feliratot . Mondjuk el, hogy ezt a két kifejezést egy képzeletbeli vonal köti össze.

A tanár (vagy az önkéntes) kérje meg a diákokat, hogy gondolják át, mennyire értenek egyet a felolvasandó állításokkal. A véleményvonal egyik végére azok álljanak, akik maximálisan egyetértenek az állítással, a másik végére pedig azok, akik egyáltalán nem értenek egyet. Középen fognak elhelyezkedni azok, akik bizonytalanok, vagy nem végletekben gondolkodnak.

Az állítások:

- A készpénz pár éven belül eltűnik, csak digitálisan lehet majd fizetni.
- Harmincéves koromra már bankkártyára sem lesz szükség, mert a mutatóujjunkban lévő chippel fogunk fizetni.
- A legbiztonságosabb fizetési mód a készpénz.
- Ha lehetőségem lenne rá, már most sem használnék készpénzt.

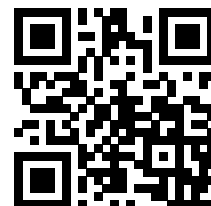
Kérjük meg a tanulókat, hogy indokolják meg választásaikat. Az érvelések meghallgatása után üljenek vissza a helyükre.

– Levente első kalandjai a digitális fizetések világában

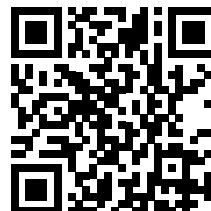
A tanár (vagy az önkéntes) mondja el, hogy ma már az emberek nagy része bankkártyát vagy telefont használ, ha fizetni akar valamiért, azonban még mindig nagyon sokan vannak, akik a készpénzt részesítik előnyben.

IKT-tipp a feladathoz

A tanulók a Menti segítségével is szavazhatnak, hogy egyetértenek-e az állításokkal. Az oldalhoz a tanár által megosztott kód segítségével tudnak csatlakozni:

A tanár ezen a felületen jelentkezhet be, viheti föl az állításokat, és hozhatja létre a szavazást:

2. FELADAT: KÉSZPÉNZ NÉLKÜL – tervezett időkeret: 3 perc

Osszuk ki a csoportoknak a feladathoz tartozó borítékot . Ebben képeket és meghatározásokat találunk, amiket párosítaniuk kell. A feladatot csoportban kell megoldaniuk, megbeszélve a lehetséges megoldásokat. Kérdezzük meg, van-e olyan csoport, amelyik nem érti, hogy mi a feladat. Ha van, a szóban forgó csoport(ok)nak pontosítsuk szóban az utasítás szövegét!

Mielőtt a helyes megoldásokat ismertetjük, kérdezzük meg az osztályt, volt-e olyan meghatározás, ami nehézséget okozott számukra. Vetítsük ki a 2. diát, majd beszéljünk a tanulókkal arról, hogy hol, honnan és milyen formában lehet intézni a pénzügyeket. Vitassuk meg az online bankolás, illetve a bankfiókban történő ügyintézés előnyeit és hátrányait a PPT 3–4. diái vagy a következő táblázat segítségével.

ONLINE (ELEKTRONIKUS) BANKOLÁS

Előnyök

- A nap 24 órájában elérhető.
- Időt takarítok meg vele (utazás, sorban állás).
- Alacsonyabb díjak, költségek.
- Kényelmes (otthonról intézhetem a pénzügyeket).
- Mobilalkalmazás segítségével bárhol bankolhatok.
- Gyors ügyintézés.

Hátrányok

- Nem minden banki művelet végezhető el online.
- Nincs személyes kapcsolattartás.
- Biztonsági kockázatok (feltörhetik).

ÜGYINTÉZÉS A BANKFIÓKBAN

Előnyök

- Személyes ügyintézés.
- Bármikor lehet kérdezni és segítséget kérni.
- Biztonságos.
- Minden banki művelet elvégezhető bankfiókban.

Hátrányok

- Sok időt vehet igénybe (utazás, várakozás).
- Igazodni kell a nyitvatartási időhöz.
- Magasabb költségek, díjak.

Dupla tanórás tipp

Ha 2×45 perces az óra, a csoportok írják először össze az előnyöket és a hátrányokat. A leírtakat ismertessék a csoportszóvivők, majd tegyék ki a papírt jól látható helyre.

A tanulók gondolják végig, vannak-e olyan előnyök, illetve hátrányok, amik kimaradtak (vagy pluszban megjelentek). Mondjunk pár mondatot a bankkártyáról, a bankszámláról és a hozzájuk kapcsolódó költségekről, majd a tanár (önkéntes) a PPT 5–11. diáin (vagy az _____ segítségével) mutassa be a helyes megoldásokat.

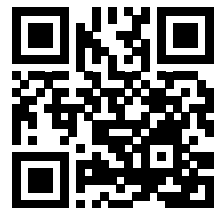
Mondjuk el, hogy a bankszámla a bankon keresztül végzett pénzügyi tranzakciók nyilvántartását segíti. Tranzakció lehet például a pénzfelvétel, pénzuttalás, pénzlekötés. A bankszámlának több fajtája is létezik:

- **Folyószámla:** Erre érkezik a fizetés, az ösztöndíj, de erről utaljuk például a rezsit is.
- **Hitelszámla:** Ha hitelt veszünk fel a banktól, erre a számlatípusra érkezik.
- **Betétszámla:** A fel nem használt, félretett pénzt ezen takaríthatjuk meg.
- **Értékpapírszámla:** Befektetéseknél használatos, amikor például részvényt vásárolunk.

A csoportok ellenőrizték és – ha szükséges – javítsák megoldásaikat. A megbeszélés, ellenőrzés és a felmerült kérdések megválaszolása az önkéntes feladata lehet.

IKT-tipp a feladathoz

A tanulók a LearningApps felületét is használhatják a képek és a meghatározások összekötésére. Gyorsítja a feladat végrehajtását, ha a tanulók asztalára előzetesen kikészítjük a QR-kódot.

3. FELADAT: LEVENTE ÖNÁLLÓSODIK – tervezett időkeret: 3 perc

A terem berendezése marad a már kialakított csoportok szerint, de a tanulók ezt a feladatot egyéni-
leg oldják meg. A szöveget ki lehet vetíteni a PPT-ből (12. dia), illetve a tanár (vagy az önkéntes) fel is
olvashatja . Miután a tanulók elolvasták/meghallgatták Levente történetet, válaszoljanak
az alábbi kérdésekre:

- Jogos Levente aggodalma?
- Mit tehet, hogy a szüleitől a zsebpénzt ne csak akkor kapja meg, amikor találkoznak?
- Mit javasoltok neki?

Az utolsó kérdésnél utaljunk vissza az előző feladatban párosított képekre és meghatározásokra. A ta-
nulók válaszait írjuk fel a táblára, és mondjuk el, hogy a továbbiakban a bankszámla- és bankkártya-
választásról fognak megnézni egy animációs filmet.

4. FELADAT: BANKSZÁMLANYITÁS ÉS BANKKÁRTYAVÁLASZTÁS

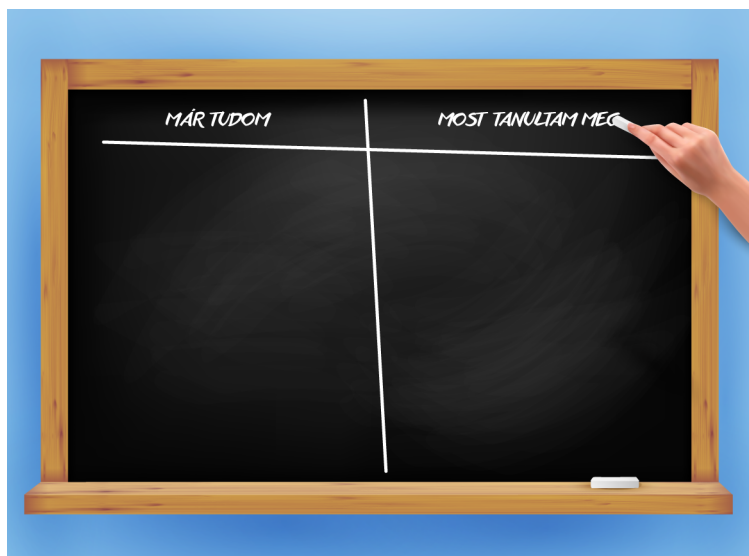
– tervezett időkeret: 6 perc

Ebben a feladatban a tanulók a bankszámlanyitás és a bankkártyaválasztás folyamatát fogják áttekinteni
egy animációs videó segítségével.

Ráhangelődésként a tanár (vagy az önkén-
tes) felírja a tábla egyik felére, hogy MÁR
TUDOM, a másik felére pedig, hogy MOST
TANULTAM MEG. Az animáció megnézése
előtt kérjük meg a tanulókat, hogy sorolják
fel, mit tudnak a számlanyitás folyamatáról
és a bankkártyákról. Ami elhangzik, írjuk
fel a táblára.

Ezt követően indítsuk el és nézzük meg kö-
zösen az animációt (13. dia):

A videó első részében a számlaválasztás fo-
lyamatával ismerkedhetnek meg a diákok,
a másodikban arra kapnak választ, hogy mi
alapján lehet bankkártyát választani.

A vetítés után beszéljük át velük, miket tanultak az animációból. Ezek szintén kerüljenek fel a táblára.
Ha felmerülnek kérdések, ezeket a tanár, ill. az önkéntes beszélje meg az osztállyal, majd ossza ki a cso-
portoknak az elhangzottak összefoglalására szolgáló tesztet . A csoportok tagjai egymás
közt beszéljék át a lehetséges válaszokat, és töltsék ki a tesztet. (A teszt kérdései a videóban elhangzott-
akra vonatkoznak.)

– Levente első kalandjai a digitális fizetések világában

A feladat ellenőrzéseképpen a tanár (vagy az órán részt vevő önkéntes) vetítse ki a *14–15. diát*, vagy ismertesse a _____ segítségével a helyes válaszokat, és fűzzön hozzájuk magyarázatot. A csoportok ellenőrzik válaszaikat, és ha kell, javítsák őket.

Alternatív tipp

Ha az animáció levetítésére nincs mód, a *25–26. dia* vagy a _____ segítségével beszéljük át a diákokkal a bankszámlanyitás és a bankkártyaválasztás folyamatát.

Dupla tanórás tipp

Ha 2×45 perces az óra, érdemes foglalkozni a számlanyitás életkori követelményeivel és a számlanyitás folyamatával (lásd: *16–17. dia*).

5. FELADAT: LEVENTE SZÁMLACSOMAGOT VÁLASZT – tervezett időkeret: 10 perc

A feladatot a tanulók a már kialakított csoportokban oldják meg. A tanár (vagy az önkéntes) a PPT *18. diája* vagy a _____ segítségével olvassa fel a történetet, majd mondja el a diákoknak, hogy négy számlacsomag közül kell kiválasztaniuk azt, amelyiket a felolvasott történet alapján Leventének ajánlanák. Ezt követően osszuk ki a négy számlacsomagot _____ tartalmazó borítékot. Ha lehetőség van rá, célszerű a történetet a feladat megoldása alatt a kivetítőn hagyni.

Ha bizonytalanok érezzük a tanulók ismereteit a bankszámlacsomagokról, érdemes még a feladat előtt újra átbeszélni a kérdést: hivatkozhatunk a 2. feladatban elhangzottakra, illetve arra, hogy az animációban is szó volt a számlacsomagokról. Amennyiben szükséges, foglaljuk össze ismét a PPT-ben (*16–17., 25–26. dia*) vagy a 4. és 7. feladatnál leírtak segítségével a legfontosabb tudnivalókat.

Kérjük meg egy önként jelentkező csoport szóvivőjét, hogy mondja el, melyik számlacsomagot választották Leventének. Indokolja is meg a választásukat. Az elhangzó érveknél figyeljünk arra, hogy az indoklásokban megjelennek-e Levente igényei, amelyeket a történetből ismertek meg a tanulók.

A többi csoport egészítse ki az elhangzottakat. Ha szükséges, a tanár (önkéntes) is tegyen kiegészítést, majd a PPT *19. diáján* vetítsük ki (vagy ismertessük a _____ segítségével) a megoldást, és magyarázzuk el, miért pont ez az a számlacsomag, ami lefedi Levente igényeit. Érdemes pontról pontra végigmenni, segítségként használva a következőket (*PPT, 20. dia*):

- A mobilapplikáció funkciói: tranzakciók bonyolítása, pénzmozgás nyomon követése, statisztikák a pénzköltésről, számlakivonat letöltése, egyéb banki és befektetési termékek (hitelek, utasbiztosítások, megtakarítások).
- Jelenleg Magyarországon minden banknál havi két készpénzfelvétel ingyenes, összesen 150 ezer forint értékhatárig.
- Számos bank díjat számol fel az SMS-értesítésekért.

6. FELADAT: LEVENTE ELSŐ ONLINE VÁSÁRLÁSA – tervezett időkeret: 10 perc

A tanár (vagy az önkéntes) mondja el a csoportoknak, hogy ebben a feladatban Leventének fognak segíteni első online vásárlásában.

Levente tehát első online vásárlására készül, amihez a csoportok segítségét kéri. Ő már kiválasztotta a terméket, amit szeretne megvenni, de bizonytalan a továbbiakban. Kérjük meg a diákokat, segítsenek neki, hogy a helyes sorrendet kövesse. Beszéljék meg azt is, hogy Levente mivel és mikor fizessen.

Miután felolvastuk a feladatot, osszuk ki a hozzá tartozó borítékot . A diákok tanulmányozzák a feladatot – ha szükséges, értelmezzük közösen, ha jelen van önkéntes, az ő bevonásával –, majd a borítékban található képeket tegyék olyan sorrendbe, hogy Levente első online vásárlása sikeres legyen.

Előfordulhat, hogy a feladatban olyan fogalmakkal találkoznak a tanulók, amiket nem ismernek. Ezeket a feladat megoldása előtt beszéljük át az osztállyal.

A feladat megoldása után az egyik (eddig kevésbé aktív) csoport szóvivőjét kérjük meg, hogy ismeresse a megoldásukat, megindokolva, miért ezt a fizetési módot választották. Érveket és ellenérveket is sorakoztassanak fel. A többi csoport egészítse ki az elhangzottakat. Ha kimaradt valami, a tanár (és az önkéntes) is szóljon hozzá.

Dupla tanórás tipp

Ha 2x45 perces foglalkozást tartunk, az érveket és ellenérveket mindegyik csoport nagyméretű papírra (pl. flipchartpapír) írhatja. A szóvivő ismertesse az érveket, majd a papírt függesszék ki jól látható helyre.

A különböző megoldási utakat vetítsük ki (21–24. dia), vagy ismertessük a segítségével. Ennek során célszerű felhívni a diákok figyelmét az egyes fizetési módok előnyeire és hátrányaira, valamint a digitális biztonság szempontjaira a következők szerint:

Utánvét

- Csak akkor kell fizetni, amikor a vevő az árut látta és ellenőrizte. (+)
- Nagy (az áru értékének akár 1%-a) lehet a költség, ha nem vesszük át az árut. (-)
- Biztonságos, nem kell tartani az internetes csalóktól. (+)

Előre fizetés (bankkártya, utalás)

- Figyelni kell a biztonságra (ellenőrzött weboldal, internetkapcsolat). (-)
- Kényelmes, gyors fizetés. (+)
- Lakásunk elhagyása nélkül bármikor fizethetünk a megrendelt árukért. (+)
- Ha megérkezik a csomag, csak át kell venni, hiszen a fizetést már korábban rendeztük. (+)
- Előfordulhat, hogy nem érkezik meg a rendelt áru. (-)

7. FELADAT: A TANÓRA ZÁRÁSA – tervezett időkeret: 5 perc

A tanóra zárásaként kérjük meg a tanulókat, hogy egy-egy mondatban foglalják össze, mit tanultak az órán. A diákok folytassák a következő mondatot:

- „A mai órán azt tanultam, hogy ...”

Ezt követően pár mondatban a tanár (és az önkéntes is) foglalja össze, mi a legfontosabb útravalója a tanórának.

Alternatív tipp

Lehetőség van arra is, hogy az órát a bankszámlanyitás és a bankkártyaválasztás folyamatának áttekintésével zárjuk (25–26. dia).

Mire figyeljünk, amikor bankszámlát nyitunk?

Saját szokásaink, igényeink végiggondolását követően tájékozódnunk kell arról, mekkora a költsége a kiválasztott szolgáltatásoknak a szóba jöhető bankoknál. Ezeket az információkat (ún. kondíciós listákat) a bankok honlapján, valamint fiókjaiban is megtalálhatjuk. A legtipikusabb költségtételek – nem említve a bankkártyákhoz kapcsolódó költségeket – a következők lehetnek:

SZÁMLAVEZETÉS	INFORMÁLÓDÁS	UTALÁS	KÉSZPÉNZFELVÉTEL (havi 2 ingyen)
<ul style="list-style-type: none">• Számlavezetési díj (Ft/hó)	<ul style="list-style-type: none">• Internetbank (Ft/hó)• Mobilértesítés (Ft/sms)• Számlakivonat (papíralapú)• Számlakivonat (elektronikus)	<ul style="list-style-type: none">• Eseti (bankon kívül)• Eseti (bankon belül)• Csoportos• Rendszeres	<ul style="list-style-type: none">• Bankfiókokból• Saját ATM-ből• Idegen ATM-ből

A bankkártyaválasztás folyamata

Mire akarjuk használni a kártyát?	Vásárlás? – Pénzfelvétel? Itthon? – Külföldön? Saját pénzből? – Hitelből is?
Mit kínálnak a bankok?	Bankszámlához kapcsolódik? Hitelkeret? – Kamatkondíciók? Egyszerű? – Biztonságos? Külföldön is? – Pénznem?
Mi mennyibe kerül?	Éves kártyadíj? Készpénzfelvétel díja? Hitelkamat? – Egyéb hiteldíjak? Betéti kamat?
Előnyök és hátrányok mérlegelése	Elvárásaink és a kínálat összevetése
Kártyaválasztás	Bankkártya igénylése

Dupla tanóra esetén mindkét zárási feladatra lehetőség nyílik.

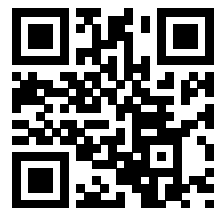
Dupla tanórás tipp

Kérjük meg a csoportokat, hogy az órán tanultak alapján készítsenek egy minimum tíz szóból vagy kifejezésből álló gondolattérképet. A lap közepére írják fel: KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS. Ezt követően gondolják át, hogy mit tanultak az órán, és írják rá a lapra. Biztassuk őket, hogy minél színesebb, látványosabb alkotások szülessenek.

A csoportok mágnes vagy gyurmaragasztó segítségével jól látható helyre függesszék ki az elkészült gondolattérképet. Miután mindegyik csoport kitette gondolattérképét, a szóvivők mutassák be saját csoportjuk alkotását. Ha szükséges, a tanár (vagy az önkéntes) egészítse ki a gondolattérképeket azokkal az információkkal, amik esetleg lemaradtak róluk, jöllehet az órán elhangzottak.

IKT-tipp a feladathoz

A tanulók a WordArt felületét használva is készíthetnek szófelhőt az órán tanultakat átgondolva.

KORSZERŐ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

Kellékek, feladatlapok

EGYETÉRTEK

NEM ÉRTEK EGYET

2. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: HOVÁ ÁLLSZ?

ÁLLÍTÁSOK

„A készpénz pár éven belül eltűnik, csak digitálisan lehet majd fizetni.”

„Harmincéves koromra már bankkártyára sem lesz szükség,
mert a mutatóujjunkban lévő chippel fogunk fizetni.”

„A legbiztonságosabb fizetési mód a készpénz.”

„Ha lehetőségem lenne rá, már most sem használnék készpénzt.”

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG KELLÉKEK, FELADATLAPOK

- Levente első kalandjai a digitális fizetések világában

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: KÉSZPÉNZ NÉLKÜL

A következő képeket (a meghatározásokkal együtt) vágjuk szét, és tegyük borítékba!

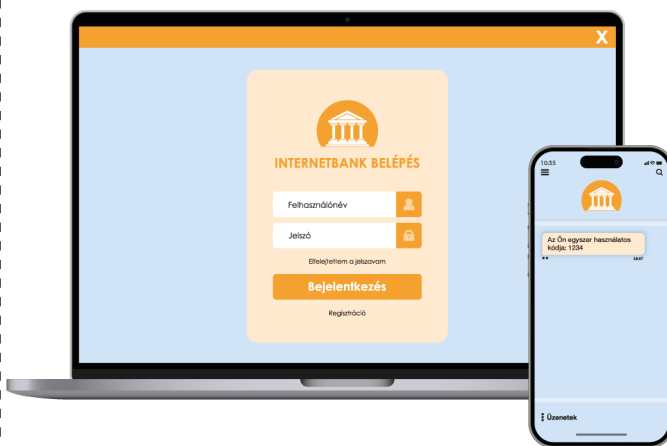
BANSZÁMLAKIVONAT			
Teljesítési időszak:	2023. 01. 01.–2023. 02. 01.		
Kivonat kelte:	2023. 02. 10.		
Oldalszám:	1		
Kivonat sorszáma:	000001/2023		
Devizanem:	HUF		
Ügyfél neve:	Bankkártya Tulajdonos		
Ügyfél azonosító kódja:	UF12345		
Ügyfél számlaszáma:	00000000-00000000-00000000		
Értéknep	Tranzakció adatai	Terhelés	Jóváírás
2023. 01. 03.	Fogadott tétel (munkabér)		223 000
2023. 01. 07.	ATM felvétel	15 000	
	Kártyaszám: 1234 0000 0000 0000		
	Tranzakció helye: Mohács		
2023. 01. 12.	Internetbank átutalás	68 000	
2023. 01. 22.	Vásárlás	6 240	
	Kártyaszám: 1234 0000 0000 0000		
	Tranzakció helye: Békéscsaba		
2023. 01. 25.	Számlavezetési díj	500	
Terhelések/jóváírások összesen		89 740	223 000
Nyitó egyenleg		223 000	
Záró egyenleg		133 260	

HIRDETMÉNY a lakossági számla díjairól

	Költség
Számlanyitás minimumösszege	X HUF
Számlavezetési díj	Y HUF
Bankkártya kibocsátási díja	Z HUF
Bankkártya éves díja	X.Y00 HUF
Internetes átutalás díja	0,X%
Kártyás vásárlás díja	XY HUF
Készpénzfelvétel díja (saját ATM)	XYZ HUF
Készpénzfelvétel díja (idegen ATM)	XYZ HUF
Mobilértesítés díja	YX HUF
Számlakivonat díja	ZX HUF

Közzététel: 2023. január 01. napja

Hatályos: 2023. február 15. napjától visszavonásig

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: KÉSZPÉNZ NÉLKÜL

A következő meghatározásokat (a képekkel együtt) vágjuk szét, és tegyük borítékba!

Plasztiklap, készpénzfizetést helyettesítő eszköz, amelyet a bank ad(hat) a nála számlát vezető ügyfelének.

Az a számla, amelyen a bank kezeli és nyilvántartja a nála elhelyezett pénzt, amelyről átutalásokat és kifizetéseket teljesíthet, illetve amelyen jóváírja az ügyfél számára átutalt vagy befizetett összegeket (és értesíti őt mindezekről).

A bankszámlakivonat az adott időszakban a bankszámlán történt pénzmozgások jegyzéke. Hasznos, ha meg akarjuk nézni, mire költöttünk, vagy ha igazolni kell a jövedelmünket (például hitelfelvételnél).

A bankkártya használatához és a bankszámlához kapcsolódó szolgáltatások díjai.

Pénzügyek interneten való intézése, illetve az azt lehetővé tevő szolgáltatás.

Az a hely, ahol a bank ügyfelei személyesen intézhetik banki ügyeiket.

4. SZ. KELLÉK

3. FELADAT: LEVENTE ÖNÁLLÓSODIK

LEVENTE TÖRTÉNETE

Levente álma, hogy orvos legyen. Azért, hogy jó esélye legyen bekerülni az egyetemre, egy közeli nagyváros gimnáziumába fog járni a következő tanévtől.

Szülei egyetértenek abban, hogy minden hónapban kapjon zsebpénzt, amiből fedezheti kiadásait.

Levente örül az ötletnek, de aggódik, hogy a zsebpénzt a szülei hogyan fogják minden alkalommal eljuttatni hozzá, hiszen szeptembertől már nem otthon, hanem kollégiumban lakik.

Gondoljátok végig az alábbi kérdéseket:

- Jogos Levente aggodalma?
- Mit tehet, hogy a szüleitől a zsebpénzt ne csak akkor kapja meg, amikor találkoznak?
 - Mit javasoltok neki?

5. SZ. KELLÉK 4. FELADAT: BANKSZÁMLANYITÁS ÉS BANKKÁRTYAVÁLASZTÁS

Jelöljétek, illetve írájatok be a helyes válaszokat!

1. Ha rendszeres jövedelem érkezik a számlánkra, és ebből fizetjük kiadásainkat, akkor ... lesz szükségünk.

folyószámlára

értékpapírszámlára

2. Azt, hogy melyik bankszámlacsomag kedvező számunkra, meghatározza/meghatározzák a(z) ...

szokásaink.

iskolai végzettségünk.

3. A bankkártya ...

készpénzt helyettesítő eszköz.

zsebpénzt helyettesítő eszköz.

4. Döntsd el, igaz vagy hamis!

a) A betéti kártyáról valós időben tudod költeni a pénzt a számládról.

b) Hitelkártya esetében a banki hitelkeret terhére költesz. Ha nem fizeted vissza a pénzt időben, akkor sem kell kamatot fizetned.

c) A prepaid kártyával csak azt az összeget vásárolhatod le, amit előzőleg feltöltöttek rá.

6. SZ. KELLÉK

5. FELADAT: LEVENTE SZÁMLACSOMAGOT VÁLASZT

LEVENTE TÖRTÉNETE

Levente a bankfiókban gyorsan még egyszer átgondolja, hogyan szeretné használni a zsebpénzét. Most, hogy lehetősége lesz készpénz nélkül intézni a vásárlásait, nem szeretne havi egy alkalomnál többször pénzt kivenni a számlájáról. Mivel mindig figyelt a PÉNZ7 óráin, tudja, hogy a hitelfelvétel veszélyeket is rejt magában, és egyébként sem töltötte be a 18. életévét, vagyis a hitelkártya nem jöhet számításba. Papírformátumú számlakivonat nem szeretne, mert szívügye a környezetvédelem. Eszébe jutott az is, hogy fontos lenne nyomon követni a pénzmozgást, ezért kérni fog mobilértesítést.

Segítsetek Leventének eligazodni a különböző bankszámlacsomagok között, válasszátok ki a számára legkedvezőbbet!

7. SZ. KELLÉK

5. FELADAT: LEVENTE SZÁMLACSOMAGOT VÁLASZT

BANKSZÁMLACSOMAGOK

	KRŐZUS számlacsomag
Számlavezetési díj	500 Ft/hó
Készpénzfelvétel	első kettő ingyen
Mobilértesítés	0 Ft/db
Számlakivonat	elektronikus
Bankkártya	betéti/prepaid kártya

	BANCA számlacsomag
Számlavezetési díj	100 Ft/hó
Készpénzfelvétel	első ingyen
Mobilértesítés	0 Ft/db
Számlakivonat	papíralapú
Bankkártya	betéti/hitelkártya

	MONEY számlacsomag
Számlavezetési díj	700 Ft/hó
Készpénzfelvétel	első kettő ingyen
Mobilértesítés	50 Ft/db
Számlakivonat	elektronikus
Bankkártya	hitelkártya

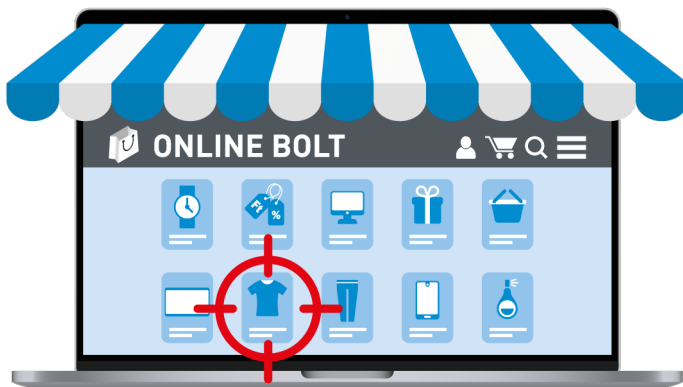
	KAURI számlacsomag
Számlavezetési díj	1000 Ft/hó
Készpénzfelvétel	első kettő ingyen
Mobilértesítés	0 Ft/db
Számlakivonat	papíralapú
Bankkártya	hitelkártya

8. SZ. KELLÉK

6. FELADAT: LEVENTE ELSŐ ONLINE VÁSÁRLÁSA

A következő képeket vágjuk szét, és tegyük borítékba!

Termék kiválasztása

Termék kosárba helyezése

Cím adatok kitöltése

Fizetési beállítások

Csomag házhoz szállítása

Fizetési opciók: utánvétel

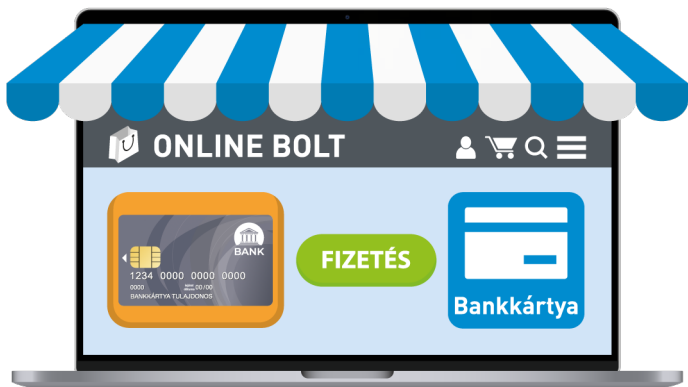

8. SZ. KELLÉK

6. FELADAT: LEVENTE ELSŐ ONLINE VÁSÁRLÁSA

A következő képeket vágjuk szét, és tegyük borítékba!

Fizetési opciók: bankkártya

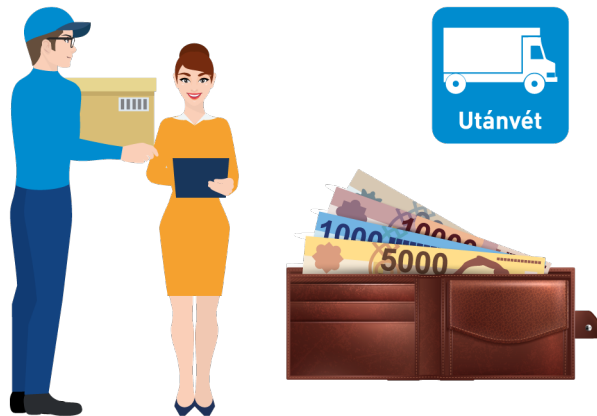
Fizetési opciók: banki átutalás

Fizetési opciók: utánvét bankkártyával

Fizetési opciók: utánvét készpénzzel

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

Megoldások

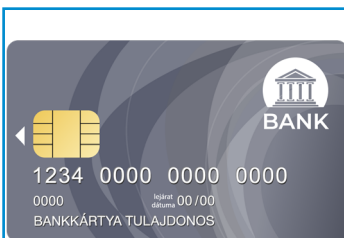
KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG MEGOLDÁSOK

- Levente első kalandjai a digitális fizetések világában

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: KÉSZPÉNZ NÉLKÜL

Bankkártya

Plasztiklap, készpénzfizetést helyettesítő eszköz, amelyet a bank ad(hat) a nála számlát vezető ügyfelének.

Bankszámla

Az a számla, amelyen a bank kezeli és nyilvántartja a nála elhelyezett pénzt, amelyről átutalásokat és kifizetéseket teljesíthet, illetve amelyen jóváírja az ügyfél számára átutalt vagy befizetett összegeket (és értesíti őt mindezekről).

HIRDETÉMÉNY a lakossági számla díjairól

	Költség
Számlanyitás minimumösszege	X HUF
Számlavezetési díj	Y HUF
Bankkártya kibocsátási díja	Z HUF
Bankkártya éves díja	X.Y00 HUF
Internetes átutalás díja	0.X%
Kártyás vásárlás díja	XY HUF
Készpénzfelvétel díja (saját ATM)	XYZ HUF
Készpénzfelvétel díja (idegen ATM)	XYZ HUF
Mobilértesítés díja	YX HUF
Számlakivonat díja	ZX HUF

Közzététel: 2023. január 01. napja Hatályos: 2023. február 15. napjától visszavonásig

Költség

A bankkártya használatához és a bankszámlához kapcsolódó szolgáltatások díjai.

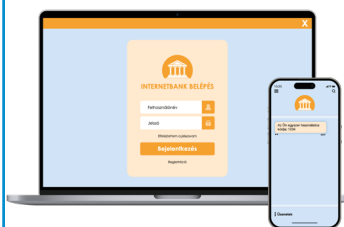
BANSZÁMLAKIVONAT

Teljesítési időszak: 2023. 01. 01.–2023. 02. 01.
Kivonat kelte: 2023. 02. 10.
Órdszám: 1
Kivonat sorszáma: 000001/2023
Devizanem: HUF
Ügyfél neve: Bankkártya Tulajdonos
Ügyfél azonosító kódja: UF12345
Ügyfél számlaszáma: 00000000-00000000-00000000

Értéktétel	Tranzakció dátuma	Törlesztés	Jóváírás
2023. 01. 03.	Fogadott tétel (munkabér)	15 000	223 000
2023. 01. 07.	ATM felvétel		
	Kártyaszám: 1234 0000 0000 0000		
	Tranzakció helye: Munkács		
2023. 01. 12.	Internetbank átutalás	68 000	
2023. 01. 22.	Vásárlás	6 240	
	Kártyaszám: 1234 0000 0000 0000		
	Tranzakció helye: Békéscsaba		
2023. 01. 25.	Számlavezetési díj	500	
Törlesztések/jóváírások	Összesen	89 740	223 000
	Nyitó egyenleg		223 000
	Záró egyenleg		133 260

Bankszámlakivonat

A bankszámlakivonat az adott időszakban a bankszámlán történt pénzmozgások jegyzéke. Hasznos, ha meg akarjuk nézni, mire költöttünk, vagy ha igazolni kell a jövedelmünket (például hitelfelvételnél).

Online bankolás

Pénzügyek interneten való intézése, illetve az azt lehetővé tevő szolgáltatás.

Bankfiók

Az a hely, ahol a bank ügyfelei személyesen intézhetik banki ügyeiket.

2. SZ. MEGOLDÁS

4. FELADAT: BANKSZÁMLANYITÁS ÉS BANKKÁRTYAVÁLASZTÁS

1. Ha rendszeres jövedelem érkezik a számlánkra, és ebből fizetjük kiadásainkat, akkor ... lesz szükségünk.

folyószámlára

értékpapírszámlára

2. Azt, hogy melyik bankszámlacsomag kedvező számunkra, meghatározza/meghatározzák a(z) ...

szokásaink.

iskolai végzettségünk.

3. A bankkártya ...

készpénzt helyettesítő eszköz.

zsebpénzt helyettesítő eszköz.

4. Döntsd el, igaz vagy hamis!

a) A betéti kártyáról valós időben tudod költeni a pénzt a számládról. **IGAZ**

b) Hitelkártya esetében a banki hitelkeret terhére költesz. Ha nem fizeted vissza a pénzt időben, akkor sem kell kamatot fizetned. **HAMIS**

c) A prepaid kártyával csak azt az összeget vásárolhatod le, amit előzőleg feltöltöttek rá. **IGAZ**

3. SZ. MEGOLDÁS

5. FELADAT: LEVENTE SZÁMLACSOMAGOT VÁLASZT

A Leventének javasolt számlacsomag: **Krőzus számlacsomag**

LEVENTE IGÉNYEI	VÁLASZTOTT SZÁMLACSOMAG		
<p>Pénzkivétel: havi egy alkalom. Nincs még 18 éves, ezért nem lehet hitelkártyája. Nem szeretne papíralapú számlakivonatot. A mobilértesítés fontos, hogy nyomon tudja követni pénzmozgásait.</p>		KRŐZUS számlacsomag	
		Számlavezetési díj	500 Ft/hó
		Készpénzfelvétel	első kettő ingyen
		Mobilértesítés	0 Ft/db
		Számlakivonat	elektronikus
		Bankkártya	betéti/prepaid kártya

Kiegészítő információk

- A mobilapplikáció funkciói: tranzakciók bonyolítása, pénzmozgás nyomon követése, statisztikák a pénzköltésről, számlakivonat letöltése, egyéb banki és befektetési termékek (hitelek, utasbiztosítások, megtakarítások).
- Jelenleg Magyarországon minden banknál havi két készpénzfelvétel ingyenes, összesen 150 ezer forint értékhatárig.
- Számos bank díjat számol fel az SMS-értesítésekért.

4. SZ. MEGOLDÁS

6. FELADAT: LEVENTE ELSŐ ONLINE VÁSÁRLÁSA

Elfogadható megoldások

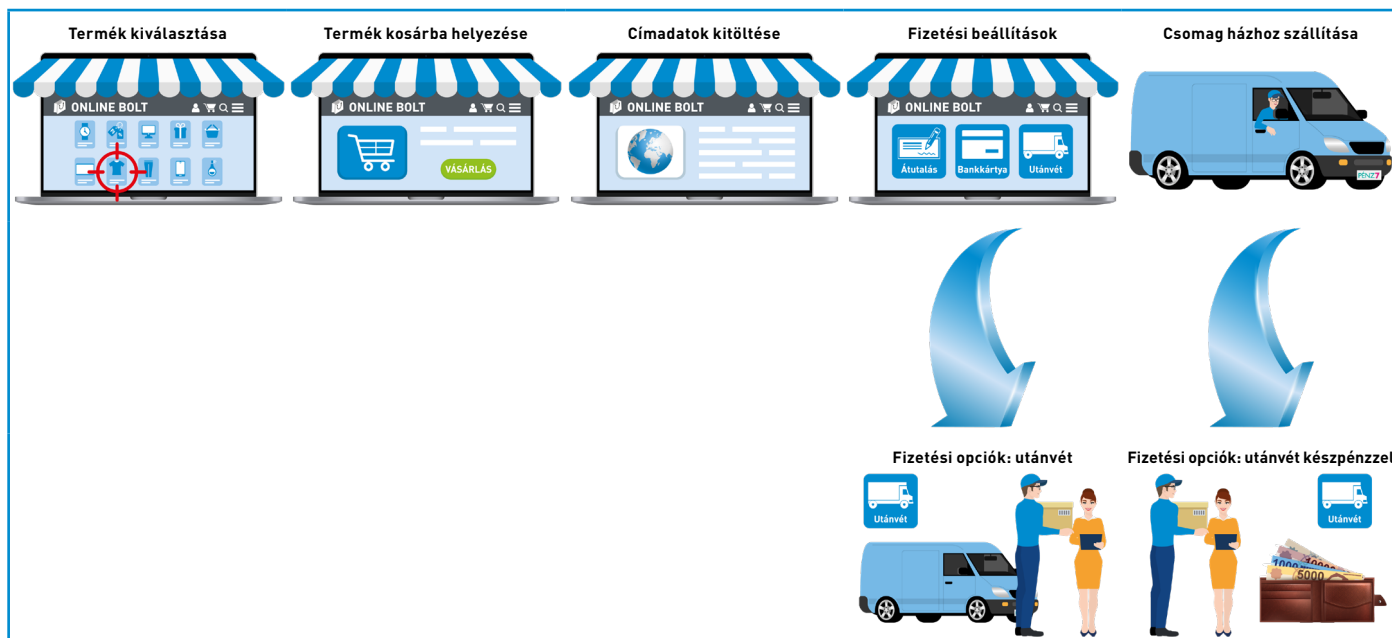
1.

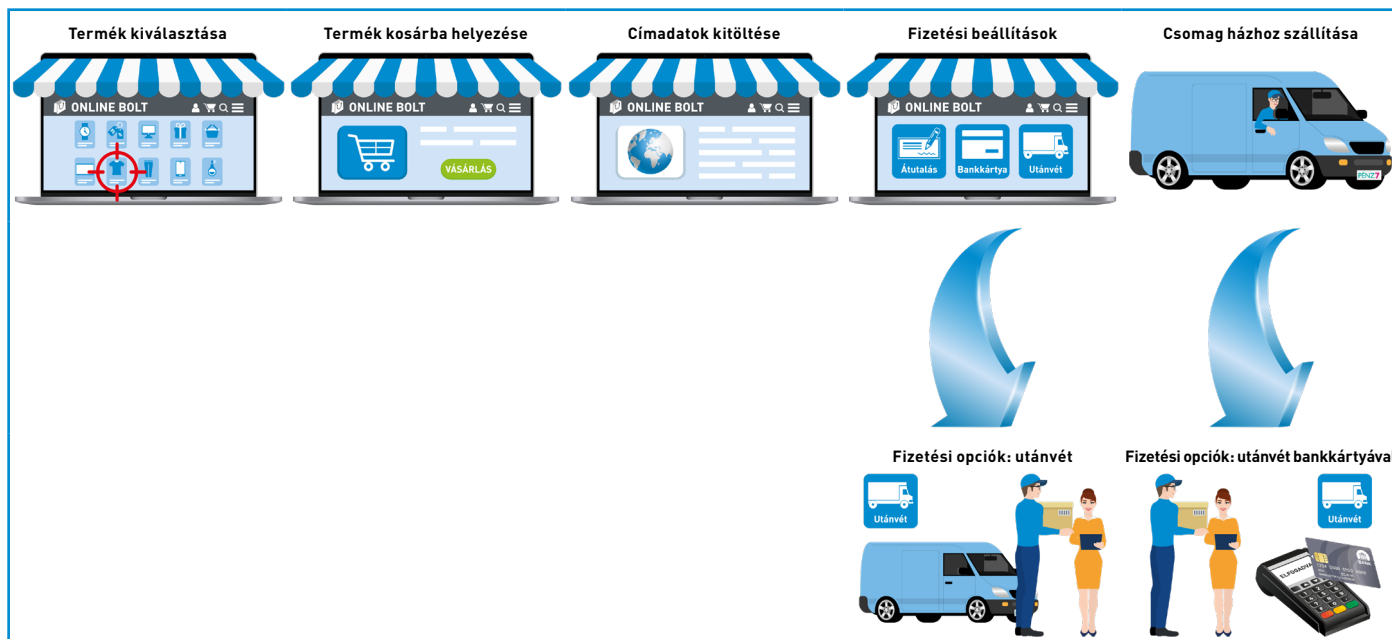
2.

3.

4.

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozat szervezői:

BELÜGYMINISZTERIUM

GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

INGYENES MOBILAPPLIKÁCIÓ DIÁKOKNAK:

Pénzügyi oktató mobilapplikáció a „Küldetések a pénz világában” tankönyv tartalmi és képi világával.

